USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyň: **a) M. K., b) nezl. S. K., c) nezl. A. K.,** obě nezletilé zastoupené zákonnou zástupkyní (matkou) M. K., všechny zastoupené Mgr. Markem Hudlickým, advokátem se sídlem Františkánská 120/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2018, č. j. OAM-610/ZA-ZA11-P15-2018, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 5. 2019, č. j. 60 Az 73/2018 – 53,

takto:

I. Kasační stížnosti **se odmítají** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyň Mgr. Marku Hudlickému **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasačních stížnostech ve výši **7740 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně a) a její nezletilé dcery žalobkyně b) a c) přicestovaly na území České republiky přes Polsko z Ukrajiny. Žalobkyně a) jménem svým a svých dvou dcer podala dne 13. 7. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnily ji tím, že manžel žalobkyně a) L. K. (dále jen „otec rodiny“) měl ve státě původu problémy s vedoucím, který vyhrožoval celé rodině. Otec rodiny odcestoval do Polska a následně do České republiky. Žalobkyně se obávaly zůstat na Ukrajině, a proto do České republiky odcestovaly za otcem rodiny.

[2] Žalovaný dne 22. 10. 2018 rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“ a „napadené rozhodnutí“).

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Plzni v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Po shrnutí skutkových okolností tak, jak vyplývají ze správního spisu, dospěl krajský soud ve shodě s žalovaným k závěru, že z pohovoru žalobkyně a) k její žádosti a z chování žalobkyně a) a jejích dcer nevyplývá, že by problémy otce rodiny ohrožovaly i je, jelikož je útočníci osobně nikdy nekontaktovali a ani se s nimi osobně nesetkali. Krajský soud uvedl, že události týkající se otce rodiny mohly vyvolat určité obavy, z výpovědi žalobkyně a) však vyplývá, že tyto obavy nebyly zásadního charakteru. Nic jim nebránilo zdržovat se v místě bydliště. Problémy manžela nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, jelikož jednání údajných útočníků bylo motivováno snahou získat majetek otce rodiny. I otec rodiny požádal o udělení mezinárodní ochrany, o níž žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem krajského soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 60 Az 72/2018 - 61. Podle krajského soudu jak z výpovědi žalobkyně a), tak ze správního spisu otce rodiny vyplývá, že státní orgány státu původu se případem otce rodiny zabývaly a v rámci vyšetřování provedly výslech útočníků a další úkony. Z toho vyplývá, že státní orgány nebyly nečinné. Podle krajského soudu v průběhu správního řízení nevyplynulo, že by v zemi původu bylo právo na soukromý a rodinný život omezováno. Z výpovědi žalobkyně a) neplyne, že by si žalobkyně na území České republiky vytvořily mimořádné vazby. Žalobkyně i otec rodiny jsou občané Ukrajiny, dlouhodobě pobývají v obci Zibolky, kde mají rodinný dům a bezpečnostní situace v této oblasti je vyhovující. Nic nebrání jejich společnému soužití ve státu původu. Krajský soud se ztotožnil s postupem žalovaného, shledal zjištěný skutkový stav dostatečným a odůvodnění závěru odpovídající zákonným požadavkům.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, kterou opírají o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítají nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení. Uvádějí, že napadený rozsudek je diskriminační, zasahuje do jejich subjektivních práv a je v rozporu s jejich zájmy na ochranu soukromého a rodinného života. Krajský soud se podle stěžovatelek nesprávně vypořádal s námitkou, že správní orgán má povinnost zvážit přiměřenost dopadu svého rozhodnutí do práv jednotlivce v souladu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. To vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016, na nějž odkazují. Stěžovatelky dále namítají, že jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Otec rodiny je na území domovského státu pronásledován soukromou osobou, panem O. T., který mu opakovaně vyhrožuje ublížením na zdraví a ohrožuje ho na životě. Otci rodiny bylo opakovaně vyhrožováno, že ublíží i jeho rodině. Orgány činné v trestním řízení nikterak pronásledování otce rodiny nezabránily a to trvá i nadále. Neudělení doplňkové ochrany bude mít za následek realizaci vyhoštění, což v důsledku povede k ohrožení života a zdraví stěžovatelek a otce rodiny poté, co se společně vrátí do státu původu. Spolu s kasační stížností žalobkyně b) doložila potvrzení o studiu na Střední průmyslové škole dopravní v Plzni. Žalobkyně c) potvrdila, že je žákyní třídy III.A 13. základní školy v Plzni. Žalobkyně a) doložila rozhodnutí o povolení k zaměstnání týkající se její osoby, otce rodiny i syna D. K. Doložily i nájemní smlouvu k bytu.

pokračování

[5] Žalovaný ve svém vyjádření shledává kasační stížnost nedůvodnou, neboť se nedopustil žádné nezákonnosti. Zabýval se všemi tvrzeními stěžovatelek, neshledal je však azylově relevantními. Své závěry dostatečně a srozumitelně odůvodnil. Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu a odkazuje na své vyjádření k žalobě. Dodává, že institut mezinárodní ochrany je výjimečným právním nástrojem použitelným z taxativně stanovených důvodů a neslouží k legalizaci pobytu a sloučení rodiny. Stěžovatelkám nic nebrání v tom, aby svůj pobyt legalizovaly podle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný dále uvádí, že námitka o diskriminační povaze napadeného rozsudku je obecná a nikterak nekonkretizovaná. Vedle toho poukazuje na to, že ani otci rodiny mezinárodní ochrana nebyla udělena a nelze dovodit, že by stěžovatelky obavy o bezpečí své rodiny pociťovaly intenzivně.

III. Posouzení kasačních stížností Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasačních stížností a konstatoval, že stěžovatelky jsou osobami oprávněnými k jejim podání, neboť byly účastnicemi řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnosti byly podány včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelky jsou zastoupeny advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasačních stížností se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou jejich přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnosti jsou nepřijatelné. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí

krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[9] Stěžovatelky k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti tvrdily, že napadený rozsudek má dopad do jejich hmotněprávního postavení, jelikož jim krajský soud v napadeném rozsudku odnímá možnost získat azyl, resp. doplňkovou ochranu.

[10] Stěžovatelky v kasační stížnosti namítají, že napadený rozsudek je diskriminační a zasahuje do jejich subjektivních práv, aniž by to dále rozvedly. Jak plyne ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70), řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42). S ohledem na neurčitost námitky stěžovatelky Nejvyšší správní soud obecně uzavírá, že napadené rozhodnutí krajského soudu není v rozporu s judikaturou či právní úpravou zákazu diskriminace a nezasahuje v tomto smyslu do subjektivních práv stěžovatelek.

[11] K námitce stěžovatelek, že správní orgán má povinnost zvážit přiměřenost dopadu svého rozhodnutí do práv jednotlivce v souladu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud se přezkumem napadeného rozhodnutí v tomto ohledu zabýval v bodě 21 a 22 napadeného rozsudku. Nikterak se neodchýlil od znění aplikovaných ustanovení a jejich judikaturního výkladu. Správně konstatoval, že stěžovatelkami citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016, se týká zrušení povolení k trvalému pobytu cizince, kterému byla stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území České republiky. Trvalý pobyt mu byl zrušen z důvodu, že pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců. Jedná se tak o zcela odlišnou skutkovou i právní situaci.

[12] Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že se nejedná o nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života cizince, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 - 25). U stěžovatelek nebylo ničím prokázáno, že by nemohly budovat své rodinné zázemí či prohlubovat rodinné vazby v zemi původu, když stěžovatelky, otec rodiny i syn D. K. jsou ukrajinskými státními příslušníky. Tím, že stěžovatelkám nebyla udělena mezinárodní ochrana, nebylo porušeno jejich právo na respektování soukromého a rodinného života, neboť čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně země jejich pobytu a umožnit jim přenést si soukromý život na území daného státu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou velmi přísné (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 9 Azs 7/2011 – 67). Tyto výjimečné okolnosti nebyly v případě stěžovatelek prokázány, jak krajský soud v bodě 22 napadeného rozsudku správně posoudil.

Krajský soud tedy postupoval v souladu s výše citovanou judikaturou, od které nebylo jakéhokoliv důvodu se odchylovat.

[13] Stěžovatelky dále rozsudku krajského soudu vytýkají, že s ohledem na pronásledování otce rodiny jsou v jejich případě splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[14] Nejvyšší správní soud se shoduje s posouzením krajského soudu, že z pohovoru se žalobkyní a) a z obsahu správního spisu vyplývá, že problémy otce rodiny, který je údajně na území domovského státu pronásledován soukromou osobou, se týkají výhradně jeho, přičemž stěžovatelky se s těmito pronásledujícími osobami nikdy nesetkaly a nebyly jimi obtěžovány. Žalobkyně a) ve své výpovědi uvedla konkrétní kroky, které orgány činné v trestním řízení ve vyšetřování provedly. Krajský soud se nikterak neodchýlil od ustáleného výkladu § 14a odst. 1 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

[15] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na stížní námitky uvedené v kasačních stížnostech a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro jejich přijetí k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnosti svým významem podstatně nepřesahují vlastní zájmy stěžovatelek.

[16] Nejvyšší správní soud dodává, že o žádosti otce rodiny, pana L. K., žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem krajského soudu ze dne 27. 3. 2019, č. j. 60 Az 72/2018 - 61 a kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2019, č. j. 10 Azs 157/2019 – 28, odmítnuta pro opožděnost.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[19] Stěžovatelkám byl usnesením ze dne 22. 11. 2018, č. j. 60 Az 73/2018 - 23, zástupcem ustanoven Mgr. Marek Hudlický, advokát. V takovém případě platí jeho odměnu včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatelek v řízení o kasační stížnosti odměna za jeden úkon právní služby. Tím bylo písemné podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Jde-li o společné úkony při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % [§ 12 odst. 4 advokátního tarifu]. Mimosmluvní odměna advokáta za jeden úkon právní služby při zastupování jednoho ze žalobců tedy činí 2480 Kč. Celkem se tedy odměna ustanoveného zástupce při počtu tří zastupovaných žalobkyň za jeden úkon právní služby rovná 7440 Kč. Takto vypočtená náhrada se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, která se přiznává toliko za jeden úkon bez ohledu na počet zastupovaných žalobkyň, jelikož skutečné hotové výdaje vznikly zástupci pouze jednou s ohledem na to, že zastoupenými jsou matka a její dvě nezletilé děti [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu], celkem tedy 7740 Kč. Ustanovený zástupce není plátcem daně z přidané hodnoty. Celková částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu